

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2021, declarat de avocata Rodica Cojocar, în numele inculpatului

Temciuc Roman XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>01.07.2020 - 03.03.2021,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>13.04.2021 - 30.06.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>30.09.2021 - 10.11.2021.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 03 martie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Temciuc Roman a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 650 unități convenționale, ce constituie 32.500 lei.

Prin aceeași sentință, au fost condamnați Russu M. și Maximenco S., dar în privința lor hotărârile judecătorești nu au fost contestate.

2. Instanța de fond a constatat că la 01 februarie 2020, în intervalul de timp 23.15-23.40, inculpatul Temciuc R., acționând împreună și de comun acord cu Maximenco S., în timp ce se aflau în apropiere de localul „Relax”, situat pe XXXXXX 55, XXXXXX, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și, dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, din motivul apariției unui conflict cu Russu M. și, fiind într-un loc public, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, a încălcat grosolan ordinea publică și, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, acționând cu o

agresivitate excesivă și folosind cuvinte injurioase sau de ocară între ei, după care și-au aplicat mai multe lovituri reciproc cu pumnii și picioarele în regiunea corpului, acțiuni intenționate prin care au încălcat grosolan ordinea publică, deosebindu-se printr-o obraznicie deosebită.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, acțiunile lui urmează a fi încadrate pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă față de societate, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei săvârșită de două persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 - 88 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, că a recunoscut integral vina și s-a căit sincer, solicitând aplicarea pedepsei cu amendă, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând că scopul pedepsei penale poate fi atins fără izolare de societate, fiind echitabilă și rezonabilă stabilirea pedepsei cu amendă, cu reducerea cu o pătrime a limitelor amenzii în condițiile aplicării prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

3. Avocata Rodica Cojocar a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsa mai blândă.

Apelanta a invocat că a recepționat sentința din 03.03.2021, prin intermediul oficiului poștal, la 21.03.2021.

Prima instanță a dat o apreciere juridică corectă probelor administrate, însă nu a motivat necesitatea aplicării unei pedepse atât de aspre, interpretând greșit prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal și neținând cont de situația financiară a inculpatului, pentru care suma de 32.500 lei este prea mare și practic imposibilă de achitat.

Or, inculpatul a recunoscut vina integral și s-a căit sincer de cele săvârșite, împrejurări în care este posibilă corectarea și reeducarea lui prin aplicarea unei pedepsei mai blânde.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2021, apelul a fost respins, ca fiind depus peste termen.

Instanța de apel a reținut că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, doar participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 09.02.2021, cercetarea judecătorească a fost finalizată cu participarea avocatei Rodica Cojocar, cu întreruperea ședinței doar pentru deliberare și pronunțarea sentinței pentru 03.03.2021.

Potrivit procesului-verbal din 03.03.2021, sentința motivată a fost pronunțată în lipsa părților, copia sentinței fiind expediată în adresa avocatei și inculpatului prin scrisoarea de expediere nr. 10818 din 19.03.2021.

Deși termenul de atac curge din data pronunțării sentinței motivate, apelul a fost declarat de către avocata Rodica Cojocar la data de 02.04.2021, cu depășirea evidentă a termenului de apel. Or, termenul de apel pentru participanții la proces, inclusiv avocata Rodica Cojocar, curge de la data pronunțării hotărârii motivate, și anume, din 03.03.2021 și a expirat la 18.03.2021, aceasta fiind considerată ultima zi de declarare a apelului.

Prin urmare, solicitarea repunerii în termen a apelului pe motiv că avocata Rodica Cojocar a primit copia sentinței motivate la data de 21.03.2021, prin intermediul oficiului poștal, urmează a fi respinsă, deoarece avocata și inculpatul au participat la judecarea cauzei, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la care nu au fost aduse obiecții, iar faptul că avocata a primit mai târziu sentința instanței de fond nu constituie motiv întemeiat de repunere în termen, deoarece, anume de la data pronunțării hotărârii curge termenul de atac, astfel că motive întemeiate de întârziere a depunerii apelului nu s-au constatat.

Pe lângă aceasta, potrivit Recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 37 „Cu privire la pronunțarea hotărârilor judecătorești în procesul penal”, de la data pronunțării hotărârii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac.

Astfel, avocata, participând în ședința judiciară și cunoscând despre data pronunțării sentinței, precum și despre termenul de atac prevăzut de lege, având opțiunea de a ataca sentința instanței de fond nu a făcut-o în termen, de fapt, nefiind create careva piedici în folosirea căii de atac în termenul stabilit de lege.

Pe lângă aceasta, unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, totodată, este impusă disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene.

Iar, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen, prin ce impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, termenul de apel este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Or, întârzierea depunerii apelului nu a fost determinată de motive întemeiate, apelul a fost declarat de către avocat peste termenul de 15 zile prevăzut de lege, iar careva motive întemeiate de întârziere a depunerii apelului nu s-au stabilit, fapt ce impune respingerea apelului declarat de avocat ca depus peste termen.

5. Avocata Rodica Cojocar a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta a invocat că nu a primit sentința la data pronunțării și a recepționat-o prin poșta electronică la 19.03.2021, însă instanța de apel nu a luat în considerare acest fapt.

Mai mult, în ședința de judecată în instanța de apel, inculpatul a declarat că la 03.03.2021 a fost prezent la pronunțarea sentinței, dar nu i s-a permis să intre.

Prin Dispoziția nr. 2 din 01.03.2021 „Cu privire la stabilirea regimului special de lucru în cadrul Judecătoriei Bălți” s-a dispus: În perioada 02.03.2021-15.03.2021, inclusiv, în cadrul Judecătoriei Bălți se stabilește un regim special de lucru, activitatea

căreia se va desfășura după următorul program: zilele de luni până vineri, inclusiv, cu începere de la ora 07.30 și până la ora 16.00, cu pauza de masă de la ora 13.00 și până la ora 13.30. În incinta Judecătoriei Bălți vor avea acces doar angajații strict necesari pentru asigurarea funcționalității instanței, activitatea cărora necesită prezența obligatorie la locul de muncă (oficiu), care, pe durata programului de muncă urmează să respecte distanța socială, să utilizeze măști faciale, să dezinfecteze, ori de câte ori va fi necesar, mâinile și suprafețele din birou și de pe obiectele pe care rezistă coronavirusul.

Deoarece Judecătoria Bălți activa în regim special și accesul în instanță era restricționat, avocatul și inculpatul au fost în imposibilitate de a obține sentința și, din motiv că ei nu au fost prezenți la pronunțarea din cauza regimului special de lucru al judecătoriei, nu au putut să facă cunoștință cu motivele care au stat la baza sentinței, pentru a formula o cerere de apel motivată.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Or, motivele invocate sunt întemeiate pentru a repune în termen părțile la declararea apelului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 420-430 CPP RM.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

Prin urmare, odată ce nu îndeplinește cerințele legale de conținut, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Rodica Cojocar, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 iunie 2021, în privința inculpatului Temciuc Roman XXX, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 10 decembrie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico